

Ældreminister besøgte hospice

Hospice Sydvestjylland har haft besøg af ældreminister Mette Kiergaard, der – som de fleste ved – er lokal, idet hun bor i Kærbøl nord for Ribe.

Ragnhild Rabjerg hilser på ministeren.

Delegationen, der besøgte Hospice, sammen med Erik Buhl, Ragnhild Rabjerg og Annette Hornemann.

Mette Kiergaard var ledsaget af folketingsmedlem Anni Mathiasen (V), og hun mødte bl.a. formanden for hospices bestyrelse, Erik Buhl, samt ledelsen af hospice Ragnhild Rabjerg og Annette Hornemann samt Tina Agergaard Hansen, Lone Boysen og Mads Sørensen, alle fra Varde Kommune.

Ministeren blev orienteret om, hvad hospice er og kan og ikke mindst de udfordringer, der er i dagligdagen. Desuden blev der givet en orientering om det store, frivillige arbejde, der udføres på Hospice, ligesom der var tid til en rundvisning.

Af Hasse Jørgensen

National Hospicedag 7. september 2023

Første gang jeg gik ind ad døren på Hospice Sydvestjylland, var det en meget tung gang at gå.

Min veninde var efter et årelangt sygdomsforløb nu blevet indskrevet på Hospice, og jeg var rigtig berørt over hele forløbet. Min viden om hvad der ville møde mig og hvordan hverdagen på Hospice fungerer, var meget begrænset. Jeg ved, at det er den mest "almindelige" måde at stifte bekendtskab med Hospice på.

Det blev til et forløb over flere uger, opblomstring, en udskrivning. Og så en genindlæggelse, denne gang med viden om, at indlæggelsen ville ende med livets afslutning.

Fordi jeg "kendte" Hospice, var genindlæggelsen ikke forbundet med samme usikkerhed som første indlæggelse. Nu vidste jeg, at Hospice er et trygt og omsorgsfuldt sted for både den uhel-

bredeligt syge patient og os pårørende.

Derfor var jeg meget positiv overfor initiativet, da jeg hørte om den Nationale Hospicedag i september. Her var en mulighed for alle for at møde og høre om Hospice i en ramme, hvor alle de svære følelser ikke overskygger alt. Og der var mange som benyttede sig af lejligheden til at besøge Hospice Sydvestjylland.

Formålet med den Nationale Hospicedag er at åbne dørene og fortælle om, hvad det er Hospice kan gøre for de meget syge mennesker som bliver visiteret hertil. Vi fra Støtteforeningen deltog på dagen og informerede om vores arbejde med at støtte Hospice økonomisk.

Ledelsen og personalet havde tilrettelagt rundvisninger og information med stor respekt. Så de indlagte på Hos-

pice blev ikke unødigt forstyrret, selvom der var ekstra mange mennesker i huset den eftermiddag.

Bestyrelsesmedlemmer fra Støtteforeningen var placeret sidst på ruten. Dermed havde vi en unik mulighed for at høre, hvordan gæsterne oplevede Hospice Sydvestjylland. Vi havde mange gode og tænkevækkende samtaler med gæsterne, som fik lejlighed til at vende de mange indtryk med nogen, som har et lidt større kendskab til Hospice end de fleste.

Det er vigtigt at udbrede kendskab til Hospice. Og det er planen, at den Nationale Hospicedag skal være en tilbagevendende begivenhed, hvor alle interesserede er velkomne.

Af Gertie Baungaard Gorzelak

En glædelig jul og et godt og lykkebringende nytår

I det kreative hjørne kan patienter og pårørende lave juleklip.

Julen nærmer sig for alvor, og på Hospice Sydvestjylland har julen holdt sit indtog.

Vores dygtige frivillige Else har sørget for, at den kommende højtid over alt er markeret med smukke dekorationer, andre former for juleudsmykning og en stor stjerne, der sender sit varme lys ud til glæde for alle forbigående.

Et kreativt hjørne er også etableret, hvor patienter og pårørende kan lave egne former for juleudsmykning.

Den forestående højtid vil også på Hospice Sydvestjylland blive markeret så tæt på de danske traditioner, som man overhovedet kan komme.

Hospice Sydvestjylland og støtteforeningen ønsker alle – sponsorer, læsere, venner og samarbejdspartnere - en rigtig glædelig jul og et godt og lykkebringende nytår.

Af Hasse Jørgensen

Over alt er der pyntet flot op til den kommende højtid.

Støtteforeningens indsamling til Hospice Sydvestjylland

Støtteforeningen for Hospice-Center Sydvestjylland har siden 1996 samlet ind til Hospice Sydvestjylland.

Støtteforeningen har sagt ja til at samle penge ind til Hospice Sydvestjylland, specielt til det som dækker det frivillige arbejde på hospice.

Støtteforeningen betaler bl.a. koordinatoren af de omkring 75 frivillige, der dag og aften gør et fantastisk arbejde for, at det faste personale kan frigives til det, de er ansatte til: nemlig at yde pleje og omsorg.

Gaver til støtteforeningen skal indbetales til bankkonto reg.nr. 2540 konto-nummer 628 658 6005. Hvis man

ønsker fradrag for gaven, skal man huske at skrive sit navn og cpr. nummer, så vi har mulighed for at indberette til SKAT.

HUSK: Du kan ikke få fradrag for kontingent, som derfor ikke må indbetales til gavekontoen.

Der er i 2023 et skattefradrag på 17.700 kr. i den skattepligtige indkomst pr. indkomstår, når man giver støtte til almennyttige foreninger godkendt efter ligningslovens §8 A. Støtteforeningen er godkendt til at modtage gaver gennem Hospice Forum Danmark.

Der er fuldt fradrag for alle gaver op til det maksimale beløb på kr. 17.700, -.

Hvis man giver gaver til flere foreninger, så er det det samlede gavebeløb, der ikke kan overstige kr. 17.700, -.

Frdrag for gaver og ydelser, som man skænker til støtteforeningen i år og fremover, skal man ikke længere selv selvangive. Man skal blot – hvis man ønsker fradrag - huske at oplyse navn og CPR-nummer i forbindelse med indbetalingen. Derfra er det støtteforeningens opgave at indberette indbetalingerne til SKAT, som sørger for, at man får det fradrag, man er berettiget til.

Tusind tak for gaver til det gode formål!

Af Hasse Jørgensen

Hospice har fået et meget flot tæppe

Hjerting Quilterne har foråret Hospice Sydvestjylland et meget smukt tæppe, som damerne i foreningen har arbejdet på i lang tid, og som nu pryder på hospice.

Damerne havde en del stof i overskud, og de blev enige om, at bruge det til et tæppe. Og med inskriptionen: Handmade with love. Hjerting Quilterne 2023, vil tæppet givetvis varme i mere end en forstand på Hospice Sydvestjylland.

Af Hasse Jørgensen

Der er tale om et meget flot tæppe, der har krævet et stort arbejde at fremstille.

Den rette kapacitet

Tallene i den seneste årsrapport fra Dansk Palliativ Database viser, at der fortsat er alt for mange, der ikke når at få den hospiceplads, de ellers er visiteret til, før de dør.

Samtidig viser tallene også, at der er enorm ulighed omkring, hvilke patientgrupper, der kommer på hospice. Og det til trods for, at Rigsrevisionen tilbage i 2020 rettede en skarp kritik af netop den ulighed i adgangen til specialiseret palliation og dermed hospicerne.

Det fremgår af Hospice Forum Danmarks hjemmeside.

Hospice Forum Danmark er en paraplyorganisation for samtlige hospice i Danmark.

Af hjemmesiden fremgår det endvidere: "I Hospice Forum Danmark mener vi, at en del af løsningen på uligheden er at få kigget på kapaciteten, så vi sikrer, at vi har den rette kapacitet til at imødekomme behovene hos patienter med alvorlig sygdom og behov for palliation.

I Hospice Forum Danmark mener vi, at vi skal fokusere på følgende tiltag for at sikre den rette kapacitet:

Etablering af flere hospicepladser: Særligt i de befolkningstætte områder er der et behov for flere pladser, så der kan blive plads til den 1/3 del af de mennesker med behov for en hospiceplads, som i dag ikke når at få en plads, før de dør. Og så der kan blive plads til de patienter, der har behovet, men i dag slet ikke henvises til hospice.

Fleksibilitet i tilbud: For at kunne imødekomme stadigt skiftende behov hos patienter og pårørende, må hospicerne have frihed til at iværksætte nye tiltag. Det kunne være tiltag som Dag- og Nathospice, flere udgående aktiviteter fra hospice, ambulatorier eller virtuelle tilbud.

Nye tiltag skal afprøves i praksis og det kræver ressourcer og fleksibilitet i en driftsoverenskomst.

Systematik i udredning og samtaler: For at sikre, at patienterne får det rigtige tilbud på det rigtige tidspunkt i deres sygdomsforløb, er man nødt til

at styrke systematikken i samtalerne med patienterne. Vi skal sikre, at patienter og pårørende inddrages, så deres ønsker respekteres og imødekommes i videst muligt omfang"

Der er 20 hospicer i Danmark med i alt 257 pladser (tallet er fra 2020. Red.) hvilket svarer til 46 pladser for hver en million indbyggere. Ifølge Etisk Råd vurderer European Association for Palliative Care, EAPC, at behovet for hospicepladser ligger mellem 80-100 for hver en million indbyggere. For at leve op til dette europæiske standardmål er der altså behov for omkring 500 hospicepladser i Danmark.

I Region Syddanmark er der i øjeblikket fem hospicer. De er placeret i Vejle, Esbjerg, Haderslev, Svendborg og Odense.

Af Hasse Jørgensen

Personalet på hospice deltager i et eksistenslaboratorium

Jo bedre du kender dine egne værdier, som er fundamentet for din egen personlighed og dermed den måde, du agerer på, jo bedre kan du hjælpe andre.

Den kendsgerning er grundlaget for et eksistenslaboratorium, som i øjeblikket gennemføres på Hospice Sydvestjylland og hvis formål er at udruste hele personalet til endnu bedre end tidligere at udføre de opgaver, de står overfor. Og det gælder ikke kun det sundhedsfaglige, men også det at læse patienternes behov og opfylde dem, hvad enten det handler om noget rent fagligt, om samtalen eller blot nærheden og nærværet.

- Og jo, vi kan godt kalde det et eksistenslaboratorium, lyder det enstemmigt fra de to, der står bag projektet nemlig souschef Annette Hornemann og hospicepræst Bente Bramming. De føjer til: - Det er et kursus i eksistens.

Det er for hele huset, og her får alle lov til at forholde sig til de spørgsmål, der betyder noget på det eksistentielle plan. Det er for alle, og vi har en forventning om, at alle deltager. Det viser sig rent faktisk også at være tilfældet.

- Og vi oplever, at deltagerne er virkeligt engagerede og kommer med gode input.

Til hvert modul får deltagerne et hæfte med et par artikler, så de kan forberede sig på modulet, og der er også hjemmeopgaver.

Både Annette Hornemann og Bente Bramming påpeger, at det kræver mod at forholde og tale om sine egne tanker, som vi gør på kurset.

- Det kræver, at vi sætter nogle gode og tillidsfulde rammer til at gå ind i det. Der skal en vis fortrolighed til. Og det viser sig, den fortrolighed giver et særligt forhold efterfølgende mellem kol-

legerne. Det kan også gavne, når man skal gennemgå forløb efterfølgende.

Det betyder meget, at man er her som ligeværdig og indgå i dialogerne. Et formål er at skabe et sprog omkring det vi gør. Vi trækker os selv ind. Vi holder det ikke ude på distancen, men vi forholder os til døden og den forestilling vi selv har. Det sætter sit præg på samtalen og de tværfaglige konferencer. Det giver et fagligt løft.

Det første modul handler om egne værdier.

Her ser man på sine egne eksistentielle grunddiagnosticeringer og hvad der giver mening for en selv. Man bliver mere bevidst om sine egne personlige grundværdier. Deltagerne opnår en bevidsthed omkring egne værdier. Værdier, der hele tiden er grundlæggende bag relationen til andre. Jo mere bevidst, man er om det, jo lettere bliver det at stå i det, der kan være svært, og have en åben dialog.

Det er lettere at handle, når man er bevidst om værdierne. Det er det funda-

ment, man står på, man bliver bevidst om.

Modul to handler om samtalen med patienten. Det er en del af opgaven for alle. Alle møder patienten. Som sygeplejerske har man mange opgaver, man måske mener skal løses, men det kan også være nærværet, patienten har brug for. At man sætter sig ned, og at der er tid til en samtale om de tanker, patienterne har. Måske er det bare nærværet, der er behov for. Ikke alle har lige stort behov for at tale.

Den enkelte har travlt med det, der skal gøres, men det er godt også at kunne sætte fokus på bare det at være, for det er måske det, patienten egentlig har brug for.

Alle indenfor det sundhedsfarlige har lært en samtaleform, der gerne vil løse problemet. Kurset lægger op til, at man lægger den fagprofessionelle stil til side, og at man er der som menneske og øver sig i netop at være til stede.

Tredje modul har døden som tema. Her handler det om at skabe reflek-

Annette Hornemann og Bente Bramming.

sioner omkring egne erfaringer og kollegers erfaringer i privatlivet. Refleksion over, hvad jeg har med mig i mit liv, hvad har gjort indtryk på mig og hvor gammel var jeg. Hvad har jeg med som erfaring, og hvordan trækker jeg de erfaringer ind som funktion.

Vi er meget forskellige som menneske. Hvordan ser jeg dig, som det menneske, du er, og hvordan kan jeg forstå, hvilken måde, du helst vil have den sidste tid på. Som mennesker har vi forskellige behov. Nogle er meget snakkende og har let ved at finde ord, og andre er mere handlende og mærker nu i højere grad savnet af ikke at kunne de ting, man tidligere har kunnet. Mennesker, som ikke har brug for at tale så meget. Andre er mere følelsesbetonet, mens andre ikke har brug

for at sætte følelse på. Spørgsmålet er, hvordan man kan aflæse mennesker.

Vi tror, at det ligger i kortene, at man skal tale om døden. Men det er ikke alles behov. Det kan også være, at bare det at være der som menneske og sidde ved siden af sengen, er det rigtige. Man gør måske i virkeligheden det helt rigtige selv om man føler, at man ikke gør noget. Bare det, at patienten mærker, at man er til stede, kan være nok.

Fjerde modul handler om, hvad man selv tror på, og det er nødvendigvis ikke det religiøse. Der kan være forskellige ting, man læner sig op ad og finder styrke i. Det er godt at være opmærksom på, hvor man henter styrke og tro fra.

Mange ansatte er tilbøjelighed til at mene, at man selv skal være neutral. Men patienten vil måske godt høre personalets egen holdning eller den enkeltes ståsted.

Nogle stiller spørgsmålet: kan jeg være god nok til at yde åndelig støtte, hvis jeg ikke er kristen selv?

Hospicetanken hviler på det kristne grundlag, men man skal ikke være kristen hverken som patient eller personale, for at være på hospice.

Det siges, at når man kommer til det sidste, opstår der en åbning: når kroppen lukker ned, bliver der mere åbent for det åndelige.

Af Hasse Jørgensen

J-dag blev også markeret på Hospice Sydvestjylland

Som masser andre steder blev j-dag også fejret på Hospice Sydvestjylland. J-dag er som bekendt den dag, hvor sneen falder i form af, at Tuborg frigiver årets julebryg. Det er efterhånden en årelang tradition, hvor restaurationserne må servere de første juleøl klokken 20.59.

På Hospice har man fået dispensation, så den første julebryg kan serveres om eftermiddagen, og her gøres der meget ud af at gøre dagen så festlig som overhovedet muligt.

Det er musik der er pyntet op, og de frivillige, der står bag arrangementet,

er klædt festligt på, så både patienter og pårørende får et par hyggelige timer.

Af Hasse Jørgensen

Godt 80 deltog i en vellykket byvandring

Selv om vejret ikke var det bedst tænkelige, mødte ikke færre end godt 80 personer op, da støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland den 14. september prøvede et helt nyt arrangement.

Støtteforeningen arrangerede en by march primært for at gøre opmærksom på støtteforeningen, hvis primære formål at skaffe midler til hospice. Et arrangement, der vil blive fulgt op på.

Byarkivar Jørgen Dichmann Rasmussen havde sammen med bestyrelsen tilrettelagt et par spændende ture rundt i byen på henholdsvis omkring tre og seks kilometer – begge ruter med udgangspunkt fra hospice.

Undervejs blev der orienteret om de kendte og betydende bygninger og lokaliteter, som deltagerne besøgte.

Da deltagerne i byturen var kommet retur til udgangspunktet, var der mulighed for at købe forfriskninger og risotto.

Formanden for støtteforeningen Gertie Gorzelak bød velkommen til det velbesøgte arrangement, og da alle deltagerne var kommet godt i mål, var der underholdning og fællessang ved Dorte Mørup Tagmose, der leverede en fantastisk afslutning på en virkelig god dag.

Af Hasse Jørgensen

Den Røde Okse leverede en fremragende risotto.

Forplejningen var i orden.

De mange mennesker hyggede sig trods vejret.

Dorte Mørup Tagmose gav en flot koncert som afslutning på en dejlig dag.

Formanden Gertie Baungaard Gorzelak bød velkommen.

Byarkivar Jørgen Rasmussen fortalte om ruterne.

Hjælp os med at hjælpe andre

Støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland er en forening, der via medlemsbidrag og donationer får penge, som går videre til Hospice Sydvestjylland til brug ved arrangementer og tiltag, som der ellers ikke ville være plads til i budgettet.

Men for at vi kan blive ved at hjælpe, er det nødvendigt med flere medlemmer.

Har du lyst til at støtte, kan du gøre det på adressen: www.hospicesydvest-venner.dk/blivmedlem

Du kan hjælpe støtteforeningen med at spare penge

Støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland i Esbjerg er sat i verden for – som navnet siger – at støtte hospice.

Hospice får overordnet sine penge fra Region Syddanmark, der betaler et beløb per indlagt patient per døgn. Men som det er de fleste bekendt, er midlerne til sundhedsområdet i Danmark i dag ikke overvældende. Og det er her, støtteforeningen kommer ind i billedet. Takket været vores trofaste medlemmer, og takket været donationer har støtteforeningen en økonomi, som gør, at foreningen kan hjælpe.

Men det er klart, at støtteforeningen hele tiden skal kigge på økonomien, og her er distributionen af nyhedsbrevet et fokusområde. Vi har hidtil rundsendt nyhedsbrevet dels ved frivillige bude primært i Esbjerg og dels ved brug af Post Nord. Men sammenlagt løbet udgiften op i et ikke uvæsentligt beløb, der årligt kan måles i et tocifret beløb.

Bestyrelsen har derfor i nogen tid arbejdet med overgangen fra det trykte nyhedsbrev til et digitalt, og vi er nu kommet så langt, at vi kan tilbyde nyhedsbrevet sendt direkte til din computer, din tablet eller mobiltelefon. Men vi er også klare over, at det ikke er alle, der er i besiddelse af disse elektroniske kommunikationsmidler og arbejdsredskaber. Derfor er det også frivilligt, om man vil gå over til den digitale version.

- Men de, der fremover ønsker det digitale nyhedsbrev, skal blot bruge linket under denne artikel. En af fordelene ved den digitale version er, at den kan man dele med familie og venner, og det håber vi at mange medlemmer vil gøre. Så når vi længere ud med budskabet om hospice - og får forhåbentlig også flere medlemmer så vi kan støtte endnu mere, siger formanden for støtteforeningen, Gertie Baungaard Gorzelak.

Det næste nyhedsbrev, der kommer først i det nye år, vil være det første nyhedsbrev, der også udkommer elektronisk. Nyhedsbrevet vil fortsat udkomme fire gange årligt, og indholdsmæssigt vil der ikke ske ændringer, idet redaktionen fortsat vil beskæftige sig med det, der rører sig i og omkring hospice.

Linket, du skal bruge for at tilmelde dig det elektroniske nyhedsbrev, er: <https://hospicesydvest-venner.dk/nyhedsmail>

Når du kommer ind på linket, skal du blot udfylde de enkelte punkter. Det er ganske enkelt og tager ikke lang tid.

Af Hasse Jørgensen

Nye møbler og tæpper er indkøbt for sikkerhedens skyld

Myndighedernes krav til brandsikkerhed er skærpet væsentligt på flere områder. Det gælder bl.a. for hoteller og institutioner - og herunder hospice.

På adgangsveje og trappeopgange må der således ikke længere stå ting, der kan hindre fri passage både for patienter, gæster og brandfolk. Og der må ikke stå let antændelige genstande. Desuden er der skærpede krav til, hvad der må være i lokalerne.

For Hospice Sydvestjylland i Esbjerg har det bl.a. betydet, at man har været nødt til at skifte op til flere møbler og tæpper ud med nye ting, der er brandhæmmende.

Det har ikke været helt billigt, men det

har været nødvendigt, for sikkerheden skal være i orden.

På billederne ses eksempler på de nye møbler og tæpper.

Af Hasse Jørgensen

HUSK!

Ved adresseændring er det vigtigt, at du informerer Støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland på mailadressen:
cb@kfum-kfuk.dk

så vi også fremover kan sende nyhedsbrevet til dig.

Støtteforeningens nyhedsbrev

Nyhedsbrevet udgives af Støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland, Kirkegade 70, 6700 Esbjerg.

Nyhedsbrevet udsendes 2-4 gange årligt.

Redaktion: Frede Dalum
Hans Jørgensen
Tom Arnt Thorup
Michaela Lydiksen
Freddy Christensen

Facebook

- Læs nyhedsbrevet elektronisk

Læs nyhedsbrevet elektronisk, spred budskabet - giv det videre til en ven

"Like" Støtteforeningens Facebookside
www.facebook.com/hospicevenner/

MobilePay

Giv en gave via MobilePay nummer 70 09 84

Gaver der ønskes fradrag for, skal indbetales til bankkonto. nr. 2540 – 6286 586 005.